

EĞİTİM SÜRECİNDE PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ

OKULLARDA PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ

- Öğrencinin kendini tanıması
- Gerçekçi kararlar verebilmesi
- Etrafındaki seçenekleri tanıması
- Özelliklerinin farkında olması
- Potansiyelini geliştirebilmesi
- Zorluklarla baş etme becerilerini geliştirme
- Dengeli ve uyum sağlamayabilmesi için yürütülen psikolojik yardım hizmetleri.

DOĐRUDAN HİZMETLER

- ❖ Psikolojik danışma
- ❖ Oryantasyon
- ❖ Öğrenciyi tanıma
- ❖ Bilgi toplama ve bilgilendirme
- ❖ Yöneltilme ve yerleştirme
- ❖ İzleme hizmetleri
- ❖ Sevk hizmetleri
- ❖ Grup rehberliği

DOLAYLI HİZMETLER

- ❖ Okul PDR programının hazırlanması
- ❖ Konsültasyon
- ❖ Anne-babaya rehberlik
- ❖ Çevre ile ilişkiler
- ❖ Araştırma ve değerlendirme hizmetleri

Program-plan hazırlama hizmetleri

- Programın tanımını, gerekçesini ve varsayımlarını yazma
- Rehberlik kurulunu oluşturma
- Görev zaman çizelgesi geliştirme
- Yöneticilerin katılımını sağlama
- Öğretmenlerin katılımını sağlama
- İhtiyaç analizi yapma
- Hazırlanacak programların standartlarını belirleme
- Görevleri belirleme
- Zaman ve görev analizi düzenleme
- Çalışma takvimi oluşturma
- Program değerlendirme ölçütlerini belirleme

YENİ DURUMA-ORTAMA ALIŐTIRMA (ORYANTASYON)

- Okulun kısa bir tarihçesi ve gelişimi, öğretmen ve öğrenci durumu, uygulanan program türleri hakkında bilgi verme
- Okulun fiziksel durumu hakkında bilgi verme
- Okulun eğitim programı hakkında bilgi verme
- Ders dışı etkinlikler hakkında bilgi verme
- Okul kuralları hakkında bilgi verme
- Okuldaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri hakkında bilgi verme
- Okul çevresi hakkında bilgi verme

Öğrenciyi tanıma hizmetleri

- Kişisel bilgiler
- Aile ve ev durumu
- Sağlık ve fiziksel durum
- Yetenekler
- İlgiler
- Kişilik özellikleri, değerler ve benlik tasarımı
- Akademik durum
- Çevre

BİLGİ VERME HİZMETLERİ

- Eğitsel bilgi
- Mesleki bilgi
- Kişisel ve sosyal bilgi
- Öğrencileri bilgilendirme çalışmaları rehberlik hizmetlerinin çeşitli uygulama alanları **içinde (bireysel rehberlik, bireysel psikolojik danışma, grup rehberliği, grupla psikolojik danışma, psikolojik eğitim v.b.)** yürütülebileceği gibi derslerde öğretmenler kanalıyla da yapılabilir.

PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ

- Öğrencinin kendini tanıması,
- gerçekçi kararlar verebilmesi,
- etrafındaki seçenekleri tanıması,
- özelliklerinin farkında olması,
- potansiyelini geliştirebilmesi,
- zorluklarla baş etme becerilerini geliştirme,
- dengeli ve uyum sağlama vb. gibi konularda bire sunulan psikolojik yardım işidir.

PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ

- Psikolojik danışma hizmetleri tüm rehberlik hizmetlerinin temelini, özünü ve merkezini oluşturur
- Bu hizmetler diğer rehberlik hizmetlerine göre daha profesyonel düzeyde yürütülen hizmetlerdir.
- Kendine **özü ilkelere, teknikleri, etik kuralları ve yaklaşımları** vardır.

PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ

- Okullarda bu hizmet, bu konuda kuramsal ve uygulamalı bir eğitimden geçmiş, gerekli bilgi ve becerileri kazanmış psikolojik danışmanlarca yürütülür.
- Psikolojik danışma, bu yardıma ihtiyacı olan bireyler içindir ve genellikle bireylerin sorunlarının görüşülmesini içeren bir yardım şeklidir
- "Danışan", "Danışman" ilişkisine dayalı bir süreçtir.

YÖNELTME VE YERLEŞTİRME HİZMETLERİ

- Öğrenciyi yönlendirmek zorlamak değil, öğrencinin kendine uygun alanlara yönelmesini sağlamak, kendisi için doğru seçimler yapmasını sağlamaktır.

- Yöneltilme ve yerleştirme hizmet alanı, öğrenciyi tanıma, bilgi toplama ve bilgilendirme hizmetleriyle bağlantılı ve bir anlamda bu hizmetlerin devamı olarak;
 - öğrencilerin kendi ilgi, yetenek ve ihtiyaçları doğrultusunda ;
 - çeşitli okullara,
 - programlara,
 - seçmeli derslere,
 - sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklere,
 - iş ve meslek alanlarına yönelmeleri ve yerleştirilmeleri amacıyla yapılan çalışmalarını kapsar.

GRUP REHBERLİĞİ HİZMETLERİ

- Grup rehberliği hizmetleri 10- 15 kişilik gruplarla ya da sınıftaki tüm öğrencilerle yürütölen hizmetlerdir.
- Grup rehberliği “bireyin gelişmesine, kendisini ve olanakları tanımasına, gerçekçi ve uygun planlar ve seçimler yaparak kendisini yönlendirmesine ilişkin grup etkinlikleri ve süreçleri olarak tanımlanmaktadır

GRUP REHBERLİĞİ HİZMETLERİ

- İlköğretim ve orta öğretim kurumları sınıf rehberlik programında yer alan kazanımlara yönelik rehberlik etkinlikleri.
- Sınıf rehberlik programı dışında, okul çapında öğrencilere yönelik düzenlenen grup rehberliği etkinlikleri.
 - Alan dal seçimi,
 - Meslek seçimi,
 - YGS
 - SBS vb. konularda yapılan grup çalışmaları

SEVK (YARDIM ALMAYA DÖNÜK YÖNLENDİRME-REFERE) HİZMETLERİ

- Asıl görevimiz yardım etmek. Fakat yardım edemeyeceğimize kanaat oluşturursak;
 - Psikolojik yardım sürecini ve önemini anlatma
 - Yardım almayı destekleme
 - Cesaretlendirme
 - İkna etme
 - Uzman kişiye yönlendirme

İZLEME HİZMETLERİ

- Özellikle **yöneltme ve yerleştirme hizmetleri** sonucunda öğrencilerin;
 - yerleştirildikleri **programlar, etkinlikler, üst okullar ya da iş ve meslek alanlarındaki başarı durumlarının ve yaşadıkları uyum güçlüklerinin** incelenmesi bir izleme çalışmasıdır.

İZLEME HİZMETLERİ

- İzleme hizmetleri, okulda sunulmakta olan diğer hizmet alanlarının da ne derece etkili ve yararlı olduğunu ortaya koyacaktır.
 - Örneğin yapılan bir oryantasyon çalışmasının, belli bir konuda verilen psikolojik eğitimin, grup rehberliği, grupla psikolojik danışma uygulamalarının ne derece etkili olduğu izleme çalışmalarıyla anlaşılabilir.
- Mezunların izlenmesi

KONSÜLTASYON (MÜŞAVİRLİK) HİZMETLERİ

- Konsültasyon hizmetlerinin amacı, okuldaki yönetici ve öğretmenlerin daha yeterli ve ortak bir anlayışa sahip olmasını ve böylece okuldaki çalışmalarda bu anlayışın esas alınmasını ve tüm olanakların bu anlayışa uygun bir biçimde kullanılmasını sağlamaktır.

ÇEVRE VE AİLE İLE İLİŞKİLER

- Anne-babaları eğitim sürecine katmanın veya onların desteğini almanın yolu, onları okuldaki çalışmalar ve uygulamalar hakkında bilgilendirmek, ihtiyaç duydukları konularda rehberlik yapmaktan geçer.

ÇEVRE VE AİLE İLE İLİŞKİLER

- Okul, içinde bulunduğu *çevreyi etkileyen ve çevreden de etkilenen bir kurumdur. Bu nedenle okul yöneticisi, psikolojik danışman ve* okulda görevli diğer öğretmenlerce okulun çevresel özelliklerinin bilinmesi ve çevreyle ilişkilerin sürdürülmesi gerekir.

ARAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME HİZMETLERİ

- Öğrencilerin çeşitli alanlara ilişkin *sorunlarının ve ihtiyaçlarının* belirlenmesi.
- Öğrencilerin başarılarını olumsuz olarak etkileyen okul-içi ve okul-dışı faktörlerin belirlenmesi.

